

[Ole Henriksen.]

gelse, så flest muligt kommer i arbejde, altså et spørgsmål om at dele beskæftigelsesproblemerne jævnt ud over befolkningen. Når spørgsmålet ikke er formuleret anderledes, fristes man til at tro, at spørgerne ikke har haft i tankerne, at det også drejer sig om at skaffe flere arbejdspladser i almindelighed, men jeg tror ikke, det er forespørgernes mening, at debatten ikke også skulle dreje sig om, hvorvidt man kunne skaffe flere arbejdspladser til de arbejdsløse.

Beskæftigelsesdebatten, som den foregår overalt i samfundet, kan efter vores opfattelse deles op i tre hovedkategorier, og her må man nok sige, at den første er den almindelige lappetilosophi, som tages i anvendelse for at løse problemerne. Den anden er spørgsmålet om de mellemløsninger, som er nogenlunde fornuftige, og som også peger lidt fremad i udviklingen. Og så er der endelig de langsigtede løsninger, som man ofte gerne vil henfalde til, men som ikke rigtig rækker til virkelighedens problemer og derfor nok er dem, som skal ligge i denne omgang, hvor man mest må koncentrere sig om et ulykkeligt lapperi og også om nogle mellemløsninger, som kan være med til at bryde igennem den egentlig grundlæggende årsag til, at vi har den store arbejdsløshed.

Der kunne måske også her nævnes en fjerde kategori, som burde inddrages i debatten, nemlig hvordan vi undgår de minusløsninger omkring beskæftigelsen, som helt klart er med til at øge arbejdsløsheden. I den retning har vi jo i det sidste års tid været vidne til, at folketinget har vedtaget love, der sendte et stort antal mennesker ud i arbejdsløshed, og jeg synes, det er lige så vigtigt, når man snakker bekæmpelse, også at se på de beskæftigelsesmæssige virkninger af det, man foretager sig herinde i folketinget. Således er f. eks. de samlede virkninger af augustforliget opgjort til at give en nettoafgang fra arbejdsmarkedet eller en nettotilgang af arbejdsløse på ca. 37.000 i 1977. Tallene bekræftes i øvrigt af det økonomiske råds rapport fra november 1976, og rapporten bekræfter endvidere, at arbejdsløsheden vil holde sig på et meget højt niveau et godt stykke op i 1980'erne, vel at mærke, hvis der ikke gøres noget, hvis man fortsætter med at løse problemerne på de samme præmisser, som vi hidtil har forsøgt at løse dem på, eller man kan også sige, hvis man fortsat gør sit arbejde så dårligt fra politikernes side, altså bestandigt henfalder

til at lappe på de skader, som man selv forvolder.

Et af de nærliggende problemer, som det efter min mening er værd at tage op, er spørgsmålet om arbejdstiden. Det er rigtigt, at de krav, der har været fra arbejdspladserne og også fra store dele af fagbevægelsen, om, at nu skulle man have en arbejdsuge på 35 timer, vil give besværligheder, hvis den kom fra den ene dag til den anden. Derom skal der ikke herske nogen tvivl, men det, der nok skulle drøftes med hensyn til arbejdstidsnedsættelsen, er vel, hvordan vi får en langsigtet planlægning i gang omkring arbejdstidens længde, at vi simpelt hen planlægger, hvordan vi korrigerer i forhold til den tekniske udvikling i samfundet og på virksomhederne og så gradvis med denne udvikling nedsætter arbejdstiden. Man kan prøve at gå tilbage til de glade 1960'ere, som det hed, hvor vi havde en enorm teknisk udvikling, da burde vi allerede have været inde på spørgsmålet om en gradvis nedsættelse af arbejdstiden, og var det sket, havde kravet om 35 timer i dag ikke været et urealistisk krav at føre igennem. Ja, egentlig burde vi vel ikke have haft længere arbejdstid i dag end de 35 timer, og vi burde have haft en reel diskussion om, hvordan vi kom længere ned.

Derfor synes jeg nok, at når man diskuterer 35 timers arbejdsuge, har det for det første noget med beskæftigelse at gøre, men det har også noget at gøre med den øgede fritid. Vi må se i øjnene, at vi omkring år 2000 vil få en masse fritid, hvor vi kan foretage os mange andre fornuftige ting i samfundet, men problemet er jo, når man hele tiden vender tilbage og siger, at det her må arbejdsmarkedets parter selv ordne, at man godt ved, at arbejdsgiverne bestandig er i stand til at blokere for, at disse løsninger kommer igennem ved forhandlingerne.

Det går meget nemmere inden for den offentlige sektor. Jeg synes, det er nogle fornuftige ting, man har lavet omkring overarbejde og andre foranstaltninger inden for den offentlige sektor, men lige så snart henstillingen går til det private arbejdsmarked og man siger: det skal I selv løse, så er det klart, at så giver man med det samme dem, der ejer produktionsmidlerne, dem, der har retten til at lede og fordele arbejdet, varetøret og en mulighed for at blokere, at løsningerne kommer igennem ad den vej.

Jeg ved ikke, om folketinget er blevet så dyg-